

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Mevrouw [REDACTED]
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

POSTBUS 9900
1201 GM HILVERSUM
AFDELING
PUBLIEKSZAKEN
BEZOEKADRES:
OUDE ENGHWEG 25
FAX (035) 629 2502
AFSPRAKENLIJN 14 035

DATEM 22 oktober 2012
ONS KENNEMERK DD 1212301
UW BRIEF VAN 26 september 2012
UW KENNEMERK 2012-0000546654
BEHANDELD DOOR [REDACTED]

TELEFOON [REDACTED]

BEZWAAR [REDACTED]

BETREFFT Verzoek om ambtsbericht over fouten in de tenaamstelling op
stempassen in de gemeente Hilversum

Geachte mevrouw [REDACTED]

Hierbij beantwoord ik graag de in uw brief gestelde vragen.

1. Ja, de afdeling Publiekszaken heeft de oorzaak kunnen achterhalen. De applicatie van Postnl heeft bij verwerking van het kiesbestand de huisnummers van adressen waar een spatie in voorkomt samengevoegd tot één nummer (1 4 werd 14) en dan nog alleen in die gevallen waarvan het samengestelde nummer ook daadwerkelijk bestond als woonadres in gemeente Hilversum.
2. Kruislingse controles op het kiesbestand door zowel Postnl als gemeente Hilversum leverde 40 dezelfde foutieve adressen op, dit waren 50 stempassen.
3. De stempassen zijn niet door gemeente Hilversum gecontroleerd voordat ze zijn bezorgd. Er zijn wel proefdrukken gecontroleerd en er heeft een steekproef plaatsgevonden voor wat betreft de bezorging.
4. De kiezers in Hilversum zijn geïnformeerd via de website en plaatselijke krant. De kiezers van de betreffende adressen zijn gebeld en zij hebben een nieuwe stempas ontvangen voorzien van een brief met uitleg over de gang van zaken.
5. Er zijn geen meldingen/klachten ontvangen van kiezers die als gevolg van de foute adressering in eerste instantie geen stempas hebben ontvangen.
6. Publiekszaken is in gesprek met Postnl over compensatie.
7. De controle op het kiesbestand dat aan een externe partij wordt aangeleverd, zal worden aangescherpt en worden voorzien van een toelichting.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De burgemeester van Hilversum
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Pagina 3/3

Daarbij zal uiteraard met name worden bezien hoe dergelijke problemen bij volgende verkiezingen kunnen worden voorkomen.
Daarnaast zal met de opdrachtnemer, in het kader van het aanbestedingsbeleid, eveneens evaluatie plaatsvinden.

Ik vertrouw u met het bovenstaande naar genoegen te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

A large black rectangular redaction covers the signature area. A thin dotted line extends from the bottom of the redaction towards the center of the page.

Leiden

Burgemeester

drs. H.J.J. Lenferink

Retouradres: Postbus 9100, 2300 PC Leiden

Ministerie van BZK
Directie Bestuur Democratie en Financiën
t.a.v. mevrouw [REDACTED]
Postbus 10451
2501 HL DE HAAG

Gemeente Leiden
Bezoekadres Stadhuis
Stadhuisplein 1
Postadres Postbus 9100
2300 PC Leiden
Telefoon 071-5165165
E-mail [REDACTED]
Website www.leiden.nl/gemeente

Datum 9 oktober 2012
Ons kenmerk DIV-2012-14110
Onderwerp Ambtsbericht verkiezingsproces

Contactpersoon [REDACTED]
Doorkiesnummer [REDACTED]

Geachte [REDACTED]

In reactie op uw brief van 26 september 2012, uw kenmerk 2012/0000546174, waarin u mij vraagt om een ambtsbericht over fouten in de bezorging van de stempassen en het toezenden van een kiezerspas naast een (ongeldige) stempas, hierbij de beantwoording op uw vragen.

Fouten in de bezorging van stempassen

1. *Heeft u gecontroleerd dat voor alle kiesgerechtigden in uw gemeente een stempas is gemaakt. Zo, ja hoe? Zo niet, waarom niet?*
Ja, vooraf is vastgesteld wat het aantal kiesgerechtigden moet zijn, en dit aantal is vergeleken met de opgaf van de drukker (aantal aangemaakte stempassen);
2. *Wie bezorgt in uw gemeente de stempassen?*
Post NL bezorgt de stempassen in de gemeente Leiden;
3. *Is de bezorging van de stempassen aanbesteed? Zo niet, waarom niet?*
Ja, bij verschillende aanbieders zijn offertes opgevraagd;
4. *Heeft u afspraken gemaakt met de bezorger van de stempassen om de stempassen (tijdig) te bezorgen. Zo, ja welke afspraken? Zo niet, waarom niet?*
Ja, er zijn afspraken gemaakt m.b.t. het tijdig bezorgen van de stempassen (bezorging op 23 augustus);
5. *Heeft u gecontroleerd of het aantal stempassen dat de bezorger heeft ontvangen overeenkwam met het aantal kiesgerechtigden waarvoor u een stempas heeft laten maken? Zo, ja hoe? Zo niet, waarom niet?*
Ja, op iedere stempas is een 2D-code met nummer geprint. Bij het enveloppen wordt deze code uitgelezen en zodoende is bekend dat voor elke stemgerechtigde een stempas is aangemaakt en ter bezorging is aangeboden;
6. *Controleert u of de stempassen zijn bezorgd, zo ja hoe?*
Ja, middels een kleine steekproef;

01/22/2013

Kopie

01/22/2013

Kopie

7. *Hoeveel meldingen/klachten heeft u ontvangen van kiezers die geen stempas hebben ontvangen. Heeft u aan al deze kiezers een vervangende stempas verstrekt?*
Ja, het betreft zo'n 15 kiezers aan wie allemaal een vervangende stempas is verstrekt;
8. *Heeft u een bepaalde groep kiezers uit eigen beweging een vervangende stempas te verstrekken? Zo ja hoe heeft u de omvang van deze groep bepaald?*
Ja, dit is gedaan na melding van het niet ontvangen hebben van een stempas door een klein aantal kiezers in een bepaalde buurt (diezelfde kiezers gaven aan te hebben vernomen dat dit ook gold voor de burens). Dit is voor de gemeente Leiden aanleiding geweest contact op te nemen met een speciaal hiertoe ingerichte afdeling binnen Post NL die naast intern onderzoek tevens een straatonderzoek heeft uitgevoerd;
9. *Welke activiteiten heeft u ontplooid om te achterhalen waarom de betreffende kiezers geen stempas hebben ontvangen? Wat was de uitkomst hiervan?*
Het hiervoor genoemde straatonderzoek heeft erin geresulteerd dat er voor de bewoners van een aantal straten, veiligheidshalve, vervangende stempassen zijn aangemaakt;
10. *Voor zover sprake is van fouten die niet door uw eigen toedoen zijn ontstaan, heeft u de kosten daarvan op derden verhaald? Zo nee waarom niet?*
Dit is onderwerp van gesprek bij de evaluatie met Post NL;
11. *Welke maatregelen bent u voornemens te nemen om bovenstaand probleem bij een komende verkiezing te voorkomen?*
Dit is op dit moment niet te voorzien.

Naast kiezerspas ook (ongeldige) stempas ontvangen

1. *Heeft u kunnen achterhalen hoe het mogelijk is dat een kiezer naast een kiezerspas ook een (ongeldige) stempas heeft verkregen?*
Ja, het betreft hier kiezers die schriftelijk hebben verzocht om met een kiezerspas te mogen stemmen (model K9). Een aanvraag kan daarbij worden ingediend voordat de kiezer een stempas heeft ontvangen en in die gevallen is de stempas ook niet bij het verzoek gevoegd;
2. *Hoeveel meldingen/klachten heeft u ontvangen van kiezers die naast een kiezerspas ook een stempas hebben ontvangen?*
Een enkele melding van een kiezer, die na toezending van zijn kiezerspas nogmaals is geïnformeerd dat zijn eerder ontvangen stempas als ongeldig is opgenomen in het Register Ongeldige Stempassen en met die betreffende stempas daarom ook geen stem kan worden uitgebracht;
3. *Welke activiteiten heeft u ontplooid om te achterhalen hoeveel kiezers die een kiezerspas hebben ontvangen ook een (ongeldige) stempas hebben ontvangen?*
De genoemde categorie is te onderkennen vanuit het Register Ongeldige Stempassen;
4. *Hoe heeft u de kiezers geïnformeerd die zowel een kiezerspas als een (ongeldige) stempas hebben ontvangen? Indien u hierover schriftelijk (brief/persbericht/advertentie) heeft gecommuniceerd, dan is het verzoek om de betreffende informatie bij uw antwoord te voegen.*
De kiezers die schriftelijk een kiezerspas hebben aangevraagd en al in het bezit waren van een stempas zijn bij de toezending van de kiezerspas door ons geïnformeerd middels een bijsluiter met de

Datum 9 oktober 2012
Kenmerk DIV-2012-14110
Pagina 3/3

tekst "uw eerder ontvangen stempas is als ongeldig opgenomen in het register ongeldige stempassen en met die betreffende (ongeldige) stempas kan daarom geen stem meer worden uitgebracht";

5. *Welke maatregelen bent u voornemens te nemen om bovenstaand probleem bij een komende verkiezing te voorkomen?*

De categorie zal in de toekomst, voor zover mogelijk, vooraf worden gelicht uit de verzameling stempassen die ter post worden aangeboden.

Hoogge-

urgemeester van Leiden

219201200062

19 OKT 2012

Gemeente
Leidschendam-Voorburg

Koningin Wilhelminalaan 2
Leidschendam
Postbus 805
2270 AX Voorburg
Telefoon [REDACTED]
Fax (070) 320 13 02
www.leidschendam-voorborg.nl
info@leidschendam-voorborg.nl

De Minister van binnenlandse zaken en
koninkrijksrelaties Bestuur Democratie en
Financiën t.a.v. [REDACTED]
Postbus 10451
2501 HL DEN HAAG

Datum 18 oktober 2012
Oms kenmerk SC/
Uw brief/kenmerk 26 september 2012 2012-0000546192
Contactpersoon De heer [REDACTED]
Telefoon 14 070
Bijlagen
Onderwerp ambtsbericht over fouten bij de bezorging van stempassen

Geachte minister,

In antwoord op uw brief van 26 september 2012 over fouten die zijn gemaakt bij de bezorging van stempassen deel ik u het volgende mede.

Hierbij de antwoorden op uw vragen:

1. ja, steekproefsgewijs door het verwijderen van de overledenen en alle verhuisde personen.
2. Sandd.
3. nee, hiervoor is het bedrag te klein. Er zijn wel uitgebreide gesprekken geweest met twee bezorgdiensten en er zijn twee offertes opgemaakt.
4. ja, er wordt precies afgesproken op welke datum de stempassen bezorgd gaan worden.
5. nee, dat wordt niet gecontroleerd door de gemeente. Dit is een taak van de bezorgdienst. Wel wordt het aantal aangemaakte stempassen vergeleken met onze sterktelijst.
6. ja, steekproefsgewijs bij collega's. De plannen zijn om dit in de toekomst grootscher te gaan controleren.
7. Circa 250 meldingen, deze kiezers hebben direct een vervangende stempas ontvangen.

Graag bij uw antwoord datum en oms kenmerk vermelden

01/22/2013

Kopie

01/22/2013

Kopie

Datum
Kenmerk SC/
Pagina 2/2

Gemeente
Leidschendam-Voorburg

8. nee, er is wel telefonisch contact opgenomen met alle bewoners van een bepaalde flat, omdat er een vermoeden was dat hier geen stempas was bezorgd. Na telefonisch contact zijn de vervangende passen verstrekt. Er is direct contact gezocht met Sandd, toen bleek snel de omvang van de groep en is er gelijk actie ondernomen.
9. er is direct contact opgenomen met Sandd. Sandd heeft gezorgd dat de stempassen dezelfde dag nog zijn bezorgd.
10. de kosten zijn niet verhaald omdat moeilijk is in te schatten wat de kosten zijn. Door ons zijn nauwelijks kosten gemaakt. Sandd heeft de fout snel hersteld.
11. we zullen in de toekomst nog betere afspraken maken met Sandd en meer controle vragen op de bezorger. Het blijft echter altijd mensenwerk.

Voor wat betreft het incident "dat kiezers naast een kiezerspas ook een stempas hebben ontvangen" is mij niets bekend. Bij ons is het advies van uw ministerie gevolgd. Bij het aanmaken van kiezerspassen is een vervangende pas aangemaakt zodat de originele stempas werd opgenomen in het Register ongeldige stempassen. Personen met een kiezerspas zijn dus ook in het bezit van een ongeldige stempas, maar er zijn geen ongeldige stempassen bezorgd nadat de kiezerspas is aangemaakt. De antwoorden op uw vragen zijn dan ook als volgt:

1. nee, deze melding is niet bekend.
2. geen
3. geen
4. n.v.t.

Zoals bij alle verkiezingen worden de inwoners via meerdere kanalen op de hoogte gebracht van de mogelijkheid tot het aanvragen van een vervangende stempas, een volmacht en een kiezerspas.

Ik vertrouw erop dat ik u met het bovenstaande voldoende heb geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Namens de burgemeester van Leidschendam-Voorburg,

Servicecentrum

POSTADRES Postbus 250
3840 AG Mispelrecht
t 0297 29 16 10
0297 28 42 81
e gemeente@derondevenen.nl
www.derondevenen.nl

Gemeente
De Ronde Venen

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directie Bestuur Democratie en Financiën
t a v [REDACTED]
Postbus 10451
2501 HL 'S-GRAVENHAGE

DATEM 18 oktober 2012
UITKENMERK 2012-0000547013
DOKUMENTMERK PZ_IDG_1120347
UW BEZICHT VAG --
CONTACTPERSOON [REDACTED]
DOORSZELNUMMER [REDACTED]
E-MAIL [REDACTED]

ONDERWERP

ambtsbericht verzending stempas overleden personen

Geachte mevrouw [REDACTED]

In het kader van de evaluatie van de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer geef ik met deze brief mijn ambtsbericht over de verzending van een stempas aan een persoon die reeds 18 jaar geleden overleden is

Vraag 1. Heeft u kunnen achterhalen hoe het mogelijk is dat een kiezer een stempas heeft ontvangen die reeds 18 jaar geleden overleden is?

Antwoord: Op 01-01-2011 zijn, wegens de herindeling van gemeente De Ronde Venen en gemeente Abcoude, de bestanden van genoemde gemeenten geconverteerd. Tijdens deze conversie is de status van een aantal personen door onverklaarbare reden gewijzigd van overleden in: vertrokken. Het betreft hier niet GBA PL-en. Deze personen zijn onterecht geselecteerd voor de verkiezing TK 2012. De softwareleverancier heeft deze PL-en onderzocht en erkent de conversiefout.

Vraag 2 Heeft u vastgesteld dat het niet meer gevallen betrof waarin een stempas is geadresseerd aan een reeds overleden inwoner?

Antwoord: Wij hebben vastgesteld dat er 9 stempassen aan overleden personen zijn verstuurd.

Vraag 3. Welke maatregelen neemt u om het kiezersregister op te schonen, om te voorkomen dat stempassen worden geadresseerd aan inwoners die reeds overleden zijn?

Antwoord: Nadat er in beeld is gebracht om welke personen het gaat, hebben wij de persoonslijsten van deze personen verwijderd. In dit geval kon dit omdat het hier niet GBA PL-en betrof. De overleden personen kunnen niet meer geselecteerd worden. Wij denken de benodigde maatregelen genomen te hebben, herhaling lijkt uitgesloten.

de burgemeester van De Ronde Venen,
[REDACTED]

Nr. 12 0011803
Reg Datum: 24/10/2012

VERZONDEN

24 OKT. 2012

01/22/2013

Kopie

01/22/2013

Kopie

Gemeente Rotterdam

Cluster Dienstverlening, vakenheid
Publiekszaken

Bezoekadres: Coolingsel 6
Rotterdam

Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Website: www.rotterdam.nl

Inlichtingen: [REDACTED]

E-mail: [REDACTED]

Fax: [REDACTED]

Telefoon: [REDACTED]

Uw brief van: 26 september 2012

Ons kenmerk: 1040433

Betreft: ambtsbericht verkiezingen

Datum: 24 oktober 2012

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directie bestuur, Democratie en Financiën
T.a.v. [REDACTED]
postbus 10451
2501 HL Den Haag

Geachte mevrouw [REDACTED]

Op verzoek van burgemeester Aboutaleb beantwoord ik uw vragen met betrekking tot de fouten die gemaakt zijn bij de bezorging van enige stempassen.

Bij de beantwoording volg ik de volgorde van de door u gestelde vragen en zal ik bij iedere vraag mijn antwoord vermelden.

1. Heeft u gecontroleerd dat voor alle kiesgerechtigden in uw gemeente een stempas is gemaakt? Zo ja, hoe? Zo niet, waarom niet?

Deze controle is onderdeel van de dienstverlening van PostNL. PostNL heeft vooraf een schets gegeven van de belangrijkste kwaliteitsmaatregelen, zoals de inzet van een geïnstrueerde groep medewerkers, gebruik van QR codes en aparte sorteringen van stempassen en – bijjetten.

2. Wie bezorgt in uw gemeente de stempassen?

In Rotterdam worden de stempassen bezorgd door PostNL.

3. Is de bezorging van de stempassen aanbesteed? Zo nee, waarom niet?

De bezorging van de stempassen is aanbesteed.

4. Heeft u afspraken gemaakt met de bezorger van de stempassen om de stempassen (tijdig) te bezorgen. Zo ja, welke afspraken? Zo niet, waarom niet?

Afgesproken is dat alle stempassen op 16 augustus jl. bezorgd zouden worden.

5. Heeft u gecontroleerd of het aantal stempassen dat de bezorger heeft ontvangen overeenkwam met het aantal kiesgerechtigden waarvoor u een stempas heeft laten maken? Zo, ja hoe? Zo niet, waarom niet?

Deze controle is onderdeel van de dienstverlening van PostNL.

De gemeente Rotterdam heeft over de controle van PostNL een rapportage ontvangen.

6. Controleert u of de stempassen zijn bezorgd, zo ja, hoe?

PostNL heeft ondermeer steekproefsgewijs gecontroleerd of de stempassen op het juiste adres zijn bezorgd. Ook deze controle is onderdeel van de rapportage van PostNL aan de

gemeente Rotterdam. Tevens konden burgers telefonisch en aan de verkiezingsbalie terecht met vragen of klachten. De medewerkers hadden de instructie om alert te zijn op klachten met betrekking tot niet bezorgde stempassen. Als bleek dat relatief veel klachten uit eenzelfde buurt komen, werd dit direct nagevraagd en indien nodig actie ondernomen.

7. Hoeveel meldingen/klachten heeft u ontvangen van kiezers die geen stempas hebben ontvangen. Heeft u aan al deze kiezers een vervangende stempas verstrekt?

Er zijn ongeveer 40 kiezers aan de balie geweest vanwege het feit dat ze geen stempas hadden ontvangen. Het merendeel van deze mensen bleek uit dezelfde buurt te komen.

8. Heeft u een bepaalde groep kiezers uit eigen beweging een vervangende stempas verstrekt? Zo ja, hoe heeft u de omvang van deze groep bepaald?

Naar aanleiding van de bovengenoemde meldingen is besloten aan alle 751 kiezers uit deze bepaalde buurt een vervangende stempas te verstrekken. Zie ook de beantwoording van vraag 9.

9. Welke activiteiten heeft u ontplooid om te achterhalen waarom de betreffende kiezers geen stempas hebben ontvangen? Wat was de uitkomst hiervan?

Naar aanleiding van het relatief hoge aantal kiezers uit dezelfde buurt dat zich aan de balie meldde voor een vervangende stempas is contact gezocht met PostNL. PostNL concludeerde na een intern onderzoek dat de postbezorger in de betreffende buurt die dag zijn ronde niet had gemaakt. PostNL heeft de aan de hand van de looproute van de postbezorger een lijst met de betrokken adressen opgesteld en die aan de gemeente Rotterdam overhandigd, waarna aan alle 751 kiezers op die adressen een vervangende stempas is verstrekt. De betreffende kiezers hadden een week voor de verkiezing hun vervangende stempas in huis.

10. Voor zover sprake is van fouten die niet door uw eigen toedoen zijn ontstaan, heeft u de kosten daarvan op derden verhaald? Zo nee, waarom niet?

Met PostNL is de afspraak gemaakt dat een vergoeding wordt betaald voor de kosten die gemoeld zijn met het aanmaken van de vervangende stempassen.

11. Welke maatregelen bent u voornemens te nemen om bovenstaand probleem bij een komende verkiezing te voorkomen?

Verkiezingen worden na afloop altijd geëvalueerd. Hierbij wordt nadrukkelijk ook gekeken naar het aanmaken en bezorgen van de stempassen. Gebleken is dat dit procesonderdeel voor verbetering vatbaar is. Concrete maatregelen zijn nog niet uitgewerkt, maar worden de komende tijd opgesteld.

Met vriendelijke groet,

concernodirecteur Dienstverlening

GEMEENTE TILBURG

Aan: Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Directie Bestuur, Democratie en Financien
t.a.v. [REDACTED]
Postbus 10451
2501 HL 's-Gravenhage

Onderwerp	Datum
Amtsbericht bezorging stempassen	15 oktober 2012
Ons kenmerk	Uw kenmerk
	2012-000054633a
Afdeling	Doorklasnummer
Dienstverlening	[REDACTED]
E-mail	Fax
[REDACTED]	
Postadres	Bezoekadres
Postbus 50118	Stadhuisplein 130
5000 LH Tilburg	

Geachte mevrouw [REDACTED]

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen uit uw brief van 26 september 2012, verband houdende met de bezorging van de stempassen in de gemeente Tilburg bij de afgelopen verkiezing van de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

1. Heeft u gecontroleerd dat voor alle kiesgerechtigden in uw gemeente een stempas is aangemaakt. Zo ja, hoe. Zo niet, waarom niet.

Antwoord

De stempassen zijn door de gemeente zelf gepersonaliseerd. Dit is gebeurd in shifts van ongeveer 2000 stuks. Per shift is het aantal gepersonaliseerde stempassen vergeleken met het aantal kiesgerechtigden. Op deze wijze heeft een sluitende controle plaatsgehad.

2. Wie bezorgt in uw gemeente de stempassen.
3. Is de bezorging van de stempassen aanbesteed. Zo niet, waarom niet.

Antwoord

Zoals alle overige correspondentie van de gemeente zijn ook de stempassen bezorgd door de Diamantgroep. Via een inbesteding heeft de gemeente een contract gesloten met de Diamantgroep waarin is afgesproken dat de Diamantgroep alle gemeentelijke correspondentie in Tilburg bezorgt.

4. Heeft u afspraken gemaakt met de bezorger van de stempassen om de stempassen (tijdig) te bezorgen. Zo ja welke afspraken. Zo niet, waarom niet.

Antwoord

Met de Diamantgroep zijn afspraken gemaakt wanneer en binnen welke termijn de stempassen dienden te worden bezorgd. Deze afspraken zijn ook gecommuniceerd naar de burgers. Tijdens de bezorging is steeds gecontroleerd of de afspraken zijn nagekomen.

5. Heeft u gecontroleerd of het aantal stempassen dat de bezorger heeft ontvangen overeenkwam met het aantal kiesgerechtigden waarvoor u een stempas heeft laten maken. Zo ja hoe. Zo niet, waarom niet.

01/22/2013

Kopie

01/22/2013

Kopie

Antwoord

Na de controle zoals genoemd in het antwoord op vraag 1 zijn de stempassen door de gemeente overgedragen aan de Diamantgroep om te worden bezorgd. Het aantal overgedragen stempassen was dus gelijk aan het aantal kiesgerechtigden waarvoor een stempas was gemaakt.

6. Controleert u of de stempassen zijn bezorgd. Zo ja, hoe.

Antwoord

Na bezorging van de stempassen in een bepaald bezorgingsgebied is dit door de Diamantgroep teruggekoppeld aan de gemeente.

Bij signalen dat één of enkele stempassen in een wijk of straat niet zijn bezorgd is in een aantal gevallen een steekproef gehouden, waarbij willekeurige burgers uit de wijk of straat zijn benaderd met de vraag of zij hun stempas hebben ontvangen. Deze steekproeven hebben geen structurele fouten opgeleverd.

7. Hoeveel meldingen/klachten heeft u ontvangen van kiezers die geen stempas hebben ontvangen. Heeft u aan al deze kiezers een vervangende stempas verstrekt.

Antwoord

Er zijn enkele tientallen meldingen ontvangen. In de meeste gevallen is een vervangende stempas verstrekt. In een incidenteel geval bleek betrokkene niet kiesgerechtigd te zijn in Tilburg.

8. Heeft u een bepaalde groep kiezers uit eigen beweging een vervangende stempas verstrekt. Zo ja, hoe heeft u de omvang van deze groep bepaald.

Antwoord

Slechts op verzoek van een kiezer is een vervangende stempas verstrekt.

Wel is aan een aantal kiezers een brief gestuurd (straten Veldhovenring en Wilhelminapark) dat er mogelijk iets fout was gegaan met de bezorging van de stempas. Deze brief is verzonden na een (anonieme) melding dat er in een afvalbak in het Wilhelminapark enkele stempassen waren gevonden, gericht aan kiezers woonachtig op de Veldhovenring en aan het Wilhelminapark. Na deze melding zijn er steekproefsgewijs kiezers op deze adressen benaderd met de vraag of zij een stempas hadden ontvangen. Uit deze steekproef bleek niet dat er stempassen niet waren bezorgd. Om volledig uit te sluiten dat er wellicht stempassen niet zouden zijn bezorgd is proactief besloten om de brief aan alle adressen van Veldhovenring en Wilhelminapark te bezorgen. De kiezer is gewezen op de mogelijkheid om een vervangende stempas aan te vragen indien geen stempas was ontvangen. Dit heeft uiteindelijk slechts een incidentele aanvraag voor een vervangende stempas opgeleverd.

9. Welke activiteiten heeft u ontplooid om te achterhalen waarom de betreffende kiezers geen stempas hebben ontvangen. Wat was de uitkomst hiervan.

Antwoord

Niet van toepassing (zie antwoord vraag 8).

Voor zover zich in hetzelfde bezorgingsgebied meerdere incidentele kiezers hebben gemeld die geen stempas hebben ontvangen is dit teruggekoppeld met de Diamantgroep en is er een gesprek geweest met de bezorger. Het betrof hier incidentele gevallen die niet hebben geroepen tot nadere maatregelen.

GEMEENTE TILBURG

10. Voor zover sprake is van fouten die niet door uw eigen toedoen zijn ontstaan, heeft u de kosten daarvan op derden verhaald. Zo nee, waarom niet.
11. Welke maatregelen bent u voornemens te nemen om bovenstaand probleem bij een komende verkiezing te voorkomen.

Antwoord

Niet van toepassing.

Ik hoop u met de beantwoording van bovenstaande vragen voldoende te hebben geïnformeerd. Indien u nog nadere informatie wenst, kunt u natuurlijk altijd contact opnemen (tel. 013 5429157 of email: corne.janssens@tilburg.nl).

Naam(s) de burgemeester

adviseur afdeling Dienstverlening
gemeente Tilburg

contactpersoon [REDACTED]
doorkiesnummer [REDACTED]
onderwerp **Ambtsbericht niet (tijdig) bezorgde stempassen**
uw brief van **26 september 2012**
ons kenmerk **B12/9475/DVH (corsa nr. 12.014674)**
datum **28 november 2012**
bijlage(n)

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Directie bestuur Democratie en Financiën
mevrouw [REDACTED]
Postbus 10451
2501 HL 'S-GRAVENHAGE

BESTUURSDIENST
GEMEENTE UITHOORN
Laan van Meerwijk 16
Postadres
Postbus 8
1420 AA Uithoorn
Telefoon
(0297) 513 111
Fax
(0297) 513 222
Openbaar vervoer
Bereikbaar met
bus 170

www.uithoorn.nl
gemeente@uithoorn.nl

Geachte mevrouw [REDACTED]

Met deze brief informeer ik u over de problemen die zich hebben voorgedaan in de gemeente Uithoorn over het bezorgen van de stempassen bij de laatst gehouden verkiezing.

1. Heeft u gecontroleerd dat voor alle kiesgerechtigden in uw gemeente een stempas is gemaakt. Zo ja, hoe? Zo niet, waarom niet?

Ja, dit is gecontroleerd aan de hand van de zogenaamde sterkte lijst. Dit is de lijst die is gedraaid op 31 juli 2012 (dit is bepaald in de Kieswet). De wijze waarop wordt bepaald of iemand kiesgerechtigd is, wordt tevens in de Kieswet bepaald. Het aantal geselecteerde kiezers kwam overeen met de aantallen van voorgaande jaren, er zijn geen significante afwijkingen geconstateerd. Later is dit bestand specifiek gecontroleerd of de straten waarin veel vervangende stempassen zijn aangevraagd waren aangemaakt, dit bleek wel het geval.

2. Wie bezorgt in uw gemeente de stempassen?

PostNI

3. Is de bezorging van de stempassen aanbesteed? Zo niet, waarom niet?

De bezorging van de stempassen is niet aanbesteed, omdat de kosten ervoor onder de aanbestedingsgrens vallen. Vooraf is er alleen met PostNI en Sandd gesproken.

4. Heeft u afspraken gemaakt met de bezorger van de stempassen om de stempassen (tijdig) te bezorgen. Zo ja, welke afspraken? Zo niet, waarom niet?

Ja, ingevolge de wettelijke bepaalde uiterlijke bezorgdata van 29-08-2012 is met PostNI overeengekomen dat de stempassen op maandag 20-08-2012 zouden worden opgehaald op het gemeentehuis in Uithoorn en op donderdag 23-08-2012 zouden worden bezorgd. E.e.a. conform de gemaakte afspraken uitgevoerd.

01/22/2013

Kopie

01/22/2013

Kopie

5. Heeft u gecontroleerd of het aantal stempassen dat de bezorger heeft ontvangen overeenkwam met het aantal kiesgerechtigden waarvoor u een stempas heeft laten maken? Zo ja, hoe? Zo niet, waarom niet?

Ja, er zijn door de drukker Data B 20.929 stempassen geleverd. Voor dit aantal is ook een drukopdracht gegeven. Daarna zijn alle tussentijdse uitschrijvingen, verhuizingen en overledenen er tussen uitgethaald en verder behandeld.

6. Controleert u of de stempassen zijn bezorgd, zo ja hoe?

Nee, controle vindt plaats d.m.v. meldingen van de kiezers.

7. Hoeveel meldingen/klachten heeft u ontvangen van kiezers die geen stempas hebben ontvangen. Heeft u aan al deze kiezers een vervangende stempas verstrekt?

Hiervoor hebben wij het Register Ongeldige Stempassen (ROS) geraadpleegd als brondocument. In totaal hebben 436 kiezers een vervangende stempas ontvangen. Van deze 436 zijn er 382 kiezers die "ambtshalve" een vervangende stempas hebben ontvangen, na klachten van kiezers uit het bewuste postcode gebied.

8. Heeft u een bepaalde groep kiezers uit eigen beweging een vervangende stempas te verstrekken? Zo ja, hoe heeft u de omvang van deze groep bepaald?

Ja, door een hoeveelheid aan klachten uit hetzelfde postcode gebied wisten wij al vrij snel om welke straten het ging.

9. Welke activiteiten heeft u ontplooid om te achterhalen waarom de betreffende kiezers geen stempas hebben ontvangen? Wat was de uitkomst hiervan?

Na een hoeveelheid aan klachten uit hetzelfde postcode gebied dat er geen stempassen bezorgd waren, hebben wij gelijk contact gezocht met PostNI om daar melding/klacht van te maken. Lopende dit onderzoek kwamen er meerdere klachten binnen eveneens uit hetzelfde postcode gebied. PostNI heeft een intern onderzoek uitgevoerd (door eigen bedrijfsrecherche) en hieruit is gebleken dat er sprake was van een postbesteller die de postbezorging niet goed uitvoerde.

10. Voor zover sprake is van fouten die niet door uw eigen toedoen zijn ontstaan, heeft u de kosten daarvan op derden verhaald? Zo nee, waarom niet?

Nee, nog niet maar wij zijn voornemens om dit te gaan doen.

11. Welke maatregelen bent u voornemens te nemen om bovenstaand probleem bij een komende verkiezing te voorkomen?

De gemeente mag er redelijkerwijs van uitgaan dat PostNI een goede postaf dienstverlening levert, conform afspraken in het contract. Desalniettemin is de gemeente Uithoorn voornemens om bij volgende verkiezingen de bezorging van de stempassen steekproefsgewijs te controleren.

Ik vertrouw erop dat ik u met het bovenstaande voldoende heb geïnformeerd.

Hoogachtend,
de burgemeester van Uithoorn,

gemeente voorst

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directie Bestuur Democratie en Financiën
t.a.v. [REDACTED]
Postbus 10451
2501 HL DEN HAAG

Datum
15 oktober 2012

Bijlage
-afdruk publicaties

Inlichtingen
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Uw kenmerk

Onderwerp
Vraag bezorging foutieve kandidatenlijsten

Ons kenmerk
2012-35232

Geachte minister,

U heeft een aantal vragen gesteld over verkeerd bezorgde kandidatenlijsten bij de afgelopen verkiezingen.

De beantwoording van de gestelde vragen

Naar aanleiding van uw vragen treft u hieronder de antwoorden.

- 1. Correctheid kandidatenlijsten en stembiljetten**
Wij hebben gecontroleerd of het bedrijf, dat de kandidatenlijsten en stembiljetten heeft gedrukt, het werk goed heeft geleverd.
De controle is uitgevoerd door het lezen en beoordelen van een van de gedrukte kandidatenlijsten en stembiljetten.
Vervolgens is steekproefsgewijs gecontroleerd of de geleverde documenten gelijk waren.
Het geleverde drukwerk was conform de bestelling.
- 2. Aantal klachten van kiezers die een onjuiste kandidatenlijst hebben ontvangen**
Er hebben drie kiezers telefonisch gemeld dat zij een verkeerde kandidatenlijst hebben ontvangen.
- 3. Activiteiten om uit te zoeken waarom verkeerde kandidatenlijsten zijn bezorgd**
Wij hebben contact opgenomen met PostNL om te achterhalen waarom kiezers verkeerde kandidatenlijsten hebben gekregen.
PostNL heeft gemeld dat een van de postbodes abusievelijk een stapel kandidatenlijsten van de gemeente Apeldoorn heeft gepakt en deze in de gemeente Voorst heeft bezorgd.
- 4. Berichtgeving aan kiezers dat zij mogelijk een kandidatenlijst van de gemeente Apeldoorn hebben ontvangen**
Wij hebben hierover informatie geplaatst op de website en in het Voorster Nieuws, een gratis weekblad dat in deze gemeente huis-aan-huis bezorgd wordt.

Postadres:
Postbus 8000
7390 HA Twello

Bezoekadres:
H.W. Iordensweg 17
7391 KA Twello

Telefoon: (0571) 27 99 11
Telefax : (0571) 27 43 85
E-mail : gemeente@voorst.nl
Internet : www.voorst.nl

BNG Bank: 2850 08 994
IBAN : NL14 BNGH 0285 0089 94
BIC : BNGHNL2G
BTW nr. : NL.0012.99.967.B01

ING Bank: 836367
IBAN : NL37 INGB 0000 8363 67
BIC : INGBNL2A
K.v.K. : 082181530000

01/22/2013

Kopie

01/22/2013

Kopie

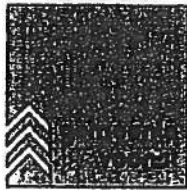
5. *De kiezers die een onjuiste kandidatenlijst hebben ontvangen hebben we alsnog een correcte kandidatenlijst toegezonden*
PostNL heeft alsnog kandidatenlijsten bezorgd in het gebied van de betreffende postbode.
Wij hadden, in verband met ervaringen in voorgaande jaren, nog een stapel achter de hand.
6. *Maatregelen om te voorkomen dat het bovenstaande bij een volgende verkiezing weer gebeurt*
Bij het maken van afspraken met PostNL is uitgebreid aandacht besteed aan de verspreiding van kandidatenlijsten.
Wellicht mede dankzij deze aandacht waren de vergissingen de laatste keer minder ernstig dan bij voorgaande verkiezingen (toen zijn er stukken buitengebied vergeten).
Bij volgende verkiezingen zullen wij opnieuw uitgebreid aandacht geven aan dit onderwerp bij het maken van afspraken met het bedrijf dat de bezorging dan gaat uitvoeren.

Heeft u nog vragen of opmerkingen

Mocht u nog aanvullende vragen of opmerkingen hebben, neemt u dan contact op met de heer Uiterweerd. Zijn gegevens staan bovenin de brief.

Hoogachtend,
de burgemeester van Voorst

burgemeester

Voorstwijzer

Gemeentelijke informatie voor

Stuulo, De Vecht, Klarenbeek, Steensarkamer, Postenank, Nijbroek, Terwolve, Terge, Twello, Voorst, Wrijp en Wrijp-Achtenhoek

Open Monumentendag 2012

Zaterdag 8 september 2012 komt u de schouwheid van ons cultureel erfgoed ervaren tijdens Open Monumentendag 2012. Met het thema "Groen van Toen" staan dit jaar de huizen en omringende parken centraal.

Voor de uitgebreide informatie en het programma kunt u terecht op de site van de gemeente Voorst: <http://www.vorst.nl/toesma/open-monumentendag-2012/>

Tweede Kamerverkiezingen:

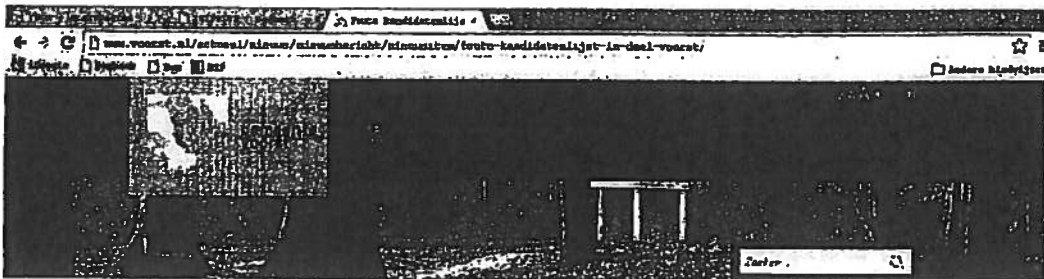
Kandidatenlijsten worden gepubliceerd begin september in deel gemeente Voorst. Door een fout van de postbezorger zijn in sommige gevallen onjuist kandidatenlijsten van andere gemeenten (Apeldoorn) in de gemeente Voorst bezorgd. Of dit ook bij u is gebeurd, kunt u duidelijk zien op de correcte kandidatenlijsten van de gemeente Voorst staan namelijk op de achterzijde de stembiljet in de gemeente Voorst afgedrukt.

Op www.vorst.nl/toesma/verkiezingen/tweede-kamerverkiezingen-vere-staat-de-correcte-kandidatenlijst en het overzicht van alle stembiljeten in de gemeente Voorst te raadplegen.

Website: stuk geplaatst 05-09-2012

Nieuws gemeente Voorst

<p>Bertus Harmsen Koninklijk onderscheiden categorieën: wonen</p> <p>Tijdens Open Monumentendag 2012 is Bertus Harmsen uit Twello benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Op zaterdag 8 september ontving hij op Landgoed Klarenbeek zijn koninklijke onderscheiding uit handen van burgemeester Jos Penninx. Bertus...</p> <p>lees verder</p>	<p>oktober 2012</p> <p>september 2012</p> <p>augustus 2012</p> <p>juli 2012</p> <p>juni 2012</p> <p>mei 2012</p>
<p>Wethouder Horstman helpt bij 'katerloos' Klompenfeest Twello categorieën: wonen</p> <p>Op vrijdagavond 7 september is het campagneplan 'Go Fresh - met water geen kler' van Tactus-verkeersadvies bureau bij het Klompenfeest in Twello. Wethouder Edo Horstman van de gemeente Voorst helpt de 'waterboys & watergirls' van dit...</p> <p>lees verder</p>	<p>april 2012</p> <p>maart 2012</p> <p>februari 2012</p> <p>januari 2012</p> <p>december 2011</p>
<p>Foute kandidatenlijst in deel Voorst categorieën: wonen</p> <p>Door een fout van de postbezorger zijn in sommige gevallen onjuist kandidatenlijsten van andere gemeenten (Apeldoorn) in de gemeente Voorst bezorgd. Of dit ook bij u is gebeurd, kunt u duidelijk zien op de correcte kandidatenlijsten van de...</p> <p>lees verder</p>	<p>november 2011</p> <p>oktober 2011</p> <p>september 2011</p> <p>augustus 2011</p>
<p>Twello bereidt zich voor op zonnig Klompenfeest categorieën: wonen, toerisme</p> <p>Het seizoen is begonnen. Nog een paar dagen en dan is het zover, de start van Klompenfeest 2012 in Twello. Van 7 tot en met 9 september staan er diverse festiviteiten op het programma voor jong en oud. Naast de vele bands en orkesten die op zullen...</p>	<p>juli 2011</p> <p>juni 2011</p> <p>mei 2011</p> <p>april 2011</p>

U bent hier

Nieuwsbericht

Foute kandidatenlijst in deel Voorst

categorie: wonen

Door een fout van de postbezorger zijn in sommige gevallen abusievelijk kandidatenlijsten van andere gemeenten (Apeldoorn) in de gemeente Voorst bezorgd. Of dit ook bij u is gebeurd, kunt u duidelijk zien op de correcte kandidatenlijsten van de gemeente Voorst staan namelijk op de rechter zijterzijde de stembaloten in de gemeente Voorst afgedrukt.

De correcte kandidatenlijst en het overzicht van alle stembaloten in de Gemeente Voorst vindt u op de pagina 'Tweede Kamerverkiezingen 2012' op deze website.

Kandidatenlijsten worden op werkdagen bezorgd in deel gemeente Voorst. Ga terug naar het overzicht.

Gemeente Voorst

Adres
H.W. Kerckhoffweg 17
7701 KA Tielve
3713 ZD Tiel

Openingsuren
Bezoekuren
8.30 - 17.00 uur
vrijdag 14.00 - 17.00 uur

Kunnen wij u helpen?

Naam
Adres
E-mailadres
Telefoonnummer

Voorst op Twitter

In Brugge Orde een dag bij
de afdeling 17e eeuw het
gevoel dat (de) iedere jongen
brachtesenarij wil worden werd

01/22/2013

01/22/2013

Kopie

Kopie

Gemeente
Zwijndrecht

Raadhuisplein 3
3331 BT Zwijndrecht
Postbus 15
3330 AA Zwijndrecht
T 14 078 (algemeen)
F (078) 770 8123
gemeente@zwijndrecht.nl

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Directie Bestuur Democratie en Financiën
t.a.v. [REDACTED]
Postbus 10451
2501 HL DEN HAAG

Onderwerp

Bezorging stempassen

Uw kenmerk/echtheden

Van/behandeld door

Ons nummer

Datum

27 november 2012

Verzenddatum

27 november 2012

Geachte mevrouw [REDACTED]

In antwoord op uw schriftelijke vragen van 26 september jl. volgen hieronder de antwoorden m.b.t. de bezorging van stempassen in de gemeente Zwijndrecht.

1. Wij hebben gecontroleerd of het aantal regels in het printbestand voor de drukker overeenkwam met het aantal kiesgerechtigden in het kiesregister. Na ontvangst van de stempassen hebben wij gecontroleerd of er voor de hele postcoderange van de gemeente stempassen aanwezig waren.
2. De bezorging is verricht door PostNL.
3. Nee.
4. Met de bezorger is een exacte datum voor de bezorging afgesproken.
5. De stempassen zijn persoonlijk door een medewerker van het team verkiezingen binnen de afdeling Gemeentewinkel overgedragen aan de chauffeur van PostNL.
6. Wij hebben een aantal collega's onder de kiesgerechtigden gevraagd of de stempassen op de afgesproken datum waren bezorgd.
7. Wij hebben 64 meldingen ontvangen van kiezers die geen stempas hadden ontvangen
8. Wij hebben aan een groep van ruim 500 kiezers uit eigen beweging een vervangende stempas verstrekt. Dit betrof kiezers uit 1 bepaalde bezorgwijk van PostNL. Wij hebben de groep vastgesteld aan de hand van een adressenlijst van PostNL.
9. PostNL heeft de betreffende bezorger van de wijk verhoord en meegedeeld dat deze persoon in zijn wijk op de bewuste datum geen enkele post heeft bezorgd.
10. De kosten gaan wij nog op PostNL verhalen.
11. Er zijn geen maatregelen die wij kunnen nemen die voorkomen dat een bezorger van een derde partij zijn werk niet doet. Uiteraard zullen wij bij een eventuele toekomstige samenwerking met PostNL hiervoor wel extra aandacht vragen.

www.zwijndrecht.nl

01/22/2013

Kopie

01/22/2013

Kopie

Ik hoop hiermee uw vragen afdoende te hebben beantwoord.

**Met vriendelijke groet,
Namens de burgemeester,**

[Redacted signature]

afdeling Gemeentewinkel, team verkiezingen

Retouradres: Postbus 10007, 8000 GA Zwolle

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directie Bestuur, Democratie en Financiën

Postbus 10451
2501 HL Den Haag

Publiekszaken
Inwonerszaken

Stadskantoor
Lübeckplein 2
Postbus 10007
8000 GA Zwolle
Telefoon 14038

www.zwolle.nl/verkiezingen

Behandeld door [REDACTED]
Datum 11 oktober 2012
Onderwerp Ambtsbericht van 26 september 2012

Geachte [REDACTED]
Beste [REDACTED]

Met deze brief informeer ik u over de problemen die zich hebben voorgedaan over de fouten in de tenaamstelling op de stemmenpassen bij de laatst gehouden verkiezing.

1. Heeft u kunnen achterhalen wat de oorzaak is van het produceren van stempassen met fouten in de tenaamstelling?

Antwoord: Er zat een fout in de programmatuur bij onze producent van de stempassen Postnl Billing & Document Solutions (PostNL BDS).

2. Zo ja, hoe heeft u kunnen vaststellen hoeveel adressen het betrof?

Antwoord: PostNL BDS kon door een speciale query te draaien vaststellen bij hoeveel en in welke stempassen de adressering fout was.

3. Hoe heeft u of uw leverancier de fouten ontdekt en de omvang ervan kunnen vaststellen?

Antwoord: De fout werd ontdekt bij PostNL BDS zelf. Zij hebben ons vervolgens ingelicht over de fout en omvang daarvan. Zowel in de tenaamstelling als in de adressering van de stempassen zaten fouten. De fouten betroffen niet de gehele productie, maar om het zekere voor het onzekere te nemen is besloten om alle stempassen opnieuw te produceren en de foutieve partij in zijn geheel terug te halen en op een bevleegde wijze te vernietigen.

4. U heeft besloten de stempassen niet te verzenden maar nieuwe stempassen te laten produceren. Betrof de nieuwe productie alle stempassen, of alleen de foutieve?

Antwoord: Het gehele bestand van 93106 stempassen is opnieuw geproduceerd.

5. Hoe heeft u verzekerd dat kiezers tijdig een juiste stempas zouden ontvangen? Heeft u de kiezers geïnformeerd over de latere bezorging van de stempassen?

kennis

Datum 11 oktober 2012

Antwoord: Er was voldoende ruimte in de planning voor een herstelactie. En daarmee ervoor te zorgen dat alle kiezers een correcte stempas zouden ontvangen. Postnl heeft intern sterk gestuurd op de processen om ervoor te zorgen dat alle stempassen tijdig bezorgd zouden worden.

Via de gebruikelijke communicatie kanalen heeft de gemeente aangegeven dat de stempassen enkele dagen later, doch binnen de wettelijke termijn bezorgd zouden worden.

6. Zijn er abusievelijk toch stempassen bezorgd die niet verzonden hadden moeten worden? Zo ja, heeft u dit kunnen vaststellen?

Antwoord: Neen, de partij "oude stempassen" zijn vóór het sorteren en bezorgen direct apart gezet in het sorteercentrum van Postnl in Zwolle. En zodoende buiten het sorteer en bezorgproces gehouden. Postnl heeft een verklaring afgegeven van de vernietiging van "oude partij stempassen".

7. Hoeveel meldingen/klachten heeft u ontvangen van kiezers die twee keer een stempas hebben ontvangen?

Antwoord: Geen enkele klacht. Ook geen meldingen/klachten ontvangen van de stembureauleden/kiezers op de dag van stemming.

8. Voor zover sprake is van fouten die niet door uw eigen toedoen zijn ontstaan, heeft u de kosten daarvan op derden verhaald? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Die beslissing zal genomen worden na de eindevaluatie van de Tweede Kamer 2012 verkiezing.

9. Welke maatregelen bent u voornemens te nemen om te voorkomen dat bij de komende verkiezing aan weer fouten worden gemaakt in de tenaamstelling op de stempassen?

Antwoord: De gemeente mag redelijkerwijs ervan uitgaan dat iedere leverancier van de stempassen zijn eigen verantwoordelijkheid neemt en zelf zorgdraagt voor een goede kwaliteitsborging.

"Hertelling op 13 september 2012".

1. Waarom en in welk kader heeft u besloten om (een deel van) van de stembiljetten opnieuw te tellen?
2. Welke bevindingen heeft u gedaan na het opnieuw tellen van de stembiljetten?
3. Van hoeveel stembureaus heeft u de stembiljetten opnieuw geteld?
4. Op welk artikel in de Kieswet heeft u uw bevoegdheid om de stembiljetten opnieuw te tellen gebaseerd?
5. Heeft u suggesties om een dergelijk incident bij een komende verkiezing te voorkomen?

Antwoord: Na de publicatie van een foto van het stembiljet van een RTV Oost-verslaggever, met de voorkeurstem op zijn vader, maar die stem niet terug zag in de uitslag, hebben wij om deze verslaggever tegemoet te komen, alleen de stemmen van

Datum: 11 oktober 2012

de 50Plus-partij in dit stembureau opnieuw tegen het licht gehouden. Het voorval is inmiddels met de verantwoordelijke stembureauleden geëvalueerd.

Hoogachtend,
namens de burgemeester,